VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2018/108

z 23. januára 2018

o núdzovom opatrení vo forme pomoci pre poľnohospodárov z dôvodu záplav a silných dažďov v niektorých oblastiach Litvy, Lotyšska, Estónska a Fínska

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ([1]), a najmä na jeho článok 221 ods. 1,

keďže:

(1) V období od augusta do októbra 2017 Litvu, Lotyšsko, Estónsko a južnú časť Fínska zasiahli silné dažde, ktoré spôsobili záplavy na rozsiahlej časti ornej pôdy týchto členský štátov. Od augusta do októbra 2017 bolo namerané nadpriemerné množstvo kumulovaných zrážok. Takéto abnormálne množstvo zrážok počas dlhšieho obdobia je neobvyklé. Navyše skorý nástup zimy a snehu s nízkymi teplotami veľmi nepriaznivo ovplyvnil podmienky sejby. V dôsledku toho sa nemohla v tomto a budúcom zimnom období uskutočniť značná časť sejby na zber v hospodárskom roku 2018/2019.

(2) Z toho vyplývajúce budúce straty príjmov poľnohospodárov obhospodarujúcich pôdu v postihnutých oblastiach, či už ide o hektáre nedostupné na sejbu alebo už vysiate hektáre zničené silnými záplavami, spôsobia postihnutým poľnohospodárom v Litve, Lotyšsku, Estónsku a vo Fínsku značné a mimoriadne škody na zbere úrody v hospodárskom roku 2018/2019. Táto skutočnosť predstavuje špecifický problém v zmysle článku 221 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013. Tento konkrétny problém sa nedá riešiť opatreniami podľa článku 219 alebo 220 daného nariadenia, keďže nie je špecificky spojený s existujúcim alebo aktuálne hroziacim narušením trhu, ani nie je spojený s opatreniami na zabránenie rozšírenia chorôb zvierat alebo so stratou dôvery spotrebiteľov v dôsledku ohrozenia verejného zdravia alebo zdravia zvierat alebo rastlín.

(3) Ako výnimočné opatrenie by mala byť poskytnutá finančná náhrada za oprávnené hektáre v postihnutých oblastiach, aby sa kompenzovali budúce hospodárske straty týkajúce sa zberu úrody v nadchádzajúcom hospodárskom roku 2018/2019.

(4) Z hľadiska stability trhu Únie je v záujme Únie, aby sa opatrenie týkalo len tých poľnohospodárov, ktorí prídu o príjmy v dôsledku strát v oblastiach so zimnou sejbou. Pomoc by sa mala navyše obmedziť na najviac zasiahnutých poľnohospodárov. Poľnohospodár by sa mal považovať za najviac zasiahnutého poľnohospodára, ak percento strát v oblastiach so zimnou sejbou v jednom členskom štáte dosiahne aspoň 30 percent jeho celkových oblastí so zimnou sejbou v danom členskom štáte. Aby sa zabránilo riziku nadmernej kompenzácie, mala by sa obmedziť aj pomoc na oprávnený hektár, na ktorom sa nemôže uskutočniť zimná sejba z dôvodu záplav. Z tohto dôvodu by výška pomoci na oprávnený hektár vyplývajúca z rozhodnutia dotknutých členských štátov nemala presiahnuť priemernú sumu priamej platby na hektár v kalendárnom roku 2017 v daných členských štátoch. Celková suma pomoci a celková suma pridelených rozpočtových prostriedkov by mala vychádzať z informácií prijatých od dotknutých členských štátov, pokiaľ ide o počet hektárov postihnutých záplavami a silnými dažďami.

(5) V záujme predchádzania dvojitému financovaniu by príslušné straty oprávnených hektárov nemali byť už kompenzované žiadnou formou vnútroštátnej pomoci ani poistenia a pomoc by mala byť obmedzená na oprávnené hektáre, v prípade ktorých nebol za tie isté straty poskytnutý žiadny finančný príspevok Únie.

(6) Dotknuté členské štáty by mali mať možnosť poskytnúť dodatočnú pomoc za podmienok a v rámci lehoty stanovenej v tomto nariadení.

(7) Pomoc sa môže poskytnúť len na základe žiadosti podanej v súlade s postupmi a lehotami stanovenými vnútroštátnym právom v dotknutom členskom štáte.

([1]) Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671.

(8) Malo by sa stanoviť, aby príslušné orgány prijali všetky potrebné opatrenia a vykonali všetky požadované kontroly a náležite o nich informovali Komisiu. Súčasťou týchto kontrol by mali byť najmä kontroly oprávnenosti a správnosti žiadosti o poskytnutie pomoci. Počet oprávnených hektárov by sa mal kontrolovať na základe všetkých vhodných prostriedkov, ktoré majú príslušné orgány k dispozícii vrátane kontrol na farmách.

(9) Núdzové opatrenie by malo byť obmedzené na obdobie maximálne 12 mesiacov, ktoré začne plynúť dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

(10) V záujme riadneho rozpočtového hospodárenia a včasných platieb poľnohospodárom by na čiastočné financovanie Úniou mali byť oprávnené len tie platby, ktoré dotknuté členské štáty vyplatili príjemcom najneskôr do 30. septembra 2018. Článok 5 ods. 2 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 907/2014 ([1]) by sa nemal uplatňovať.

(11) Aby Únia mala možnosť monitorovať efektivitu tohto núdzového opatrenia, dotknuté členské štáty by mali Komisii oznámiť podrobné informácie o jeho vykonávaní. Tieto členské štáty by mali Komisiu informovať o zúčtovaní platieb, aby tak Únia mohla vykonávať finančnú kontrolu.

(12) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre spoločnú organizáciu poľnohospodárskych trhov,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

1. V medziach článkov 2 a 5 je pomoc Únie dostupná pre poľnohospodárov na hektáre pôdy nachádzajúce sa v Litve, Lotyšsku, Estónsku a vo Fínsku, na ktorých sa z dôvodu silných dažďov a záplav v období od augusta do októbra 2017 v týchto členských štátoch nemôže uskutočniť zimná sejba, alebo tí poľnohospodári ktorí utrpeli stratu už vysiatej sejby na zber v hospodárskom roku 2018/2019, za predpokladu:

a) rozloha týchto hektárov pôdy predstavuje aspoň 30 % celkovej plochy poľnohospodára v dotknutom členskom štáte určenej na zimnú sejbu,

b) poľnohospodári nezískali za tú istú stratu žiadnu formu vnútroštátnej pomoci, poistného plnenia alebo pomoci financovanej z príspevku Únie okrem pomoci poskytnutej týmto nariadením.

2. Počet oprávnených hektárov na poľnohospodára stanovia dotknuté členské štáty v súlade s podmienkami stanovenými v odseku 1.

Článok 2

1. Podľa podmienok stanovených v odsekoch 2 a 4 si každý dotknutý členský štát určuje výšku pomoci na oprávnený hektár.

2. Výdavky Únie vynaložené podľa článku 1, nepresiahnu celkovú sumu:

a) 9 120 000 EUR pre Litvu;

b) 3 460 000 EUR pre Lotyšsko;

c) 1 340 000 EUR pre Estónsko;

d) 1 080 000 EUR pre Fínsko.

([1]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 907/2014 z 11. marca 2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013, pokiaľ ide o platobné agentúry a ostatné orgány, finančné hospodárenie, schvaľovanie účtovných závierok, zábezpeky a používanie eura (Ú. v. EÚ L 255, 28.8.2014, s. 18).

3. Dotknuté členské štáty môžu poskytnúť dodatočnú pomoc na oprávnené hektáre, ako sa uvádza v článku 1 ods. 2, v maximálnej výške 100 % sumy určenej v súlade s odsekom 1 tohto článku.

Dotknuté členské štáty vyplatia dodatočnú podporu najneskôr do 30. septembra 2018.

4. Výška pomoci uvedená v článku 1 a prípadná dodatočná podpora uvedená v odseku 3 tohto článku nepresiahne v prípade jednotlivých členských štátov výšku priamej platby vypočítanej tak, že sa vydelí vnútroštátny finančný balík určený na kalendárny rok 2017 pre daný členský štát v prílohe II k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 ([1]) celkovým počtom oprávnených hektárov nahlásených v kalendárnom roku 2017 v dotknutom členskom štáte v súlade s článkom 72 ods. 1 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 ([2]).

Článok 3

Pomoc uvedená v článku 1 sa vypláca na základe žiadosti podanej poľnohospodármi s oprávnenými hektármi v súlade s metódami a lehotami stanovenými vnútroštátnym právom v dotknutom členskom štáte.

Článok 4

Dotknuté členské štáty prijmú všetky potrebné opatrenia vrátane podrobných administratívnych kontrol a kontrol na mieste v súlade s článkami 58 a 59 nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 na zabezpečenie súladu s podmienkami stanovenými v tomto nariadení. Pred poskytnutím pomoci členské štáty vykonajú:

a) administratívne kontroly všetkých žiadostí o pomoc vrátane:

   i) oprávnenosti žiadateľa,

   ii) počtu oprávnených hektárov v súlade s článkom 1 ods. 2 na základe kontrol na farmách, historických záznamov a integrovaného administratívneho a kontrolného systému v súlade s vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 809/2014 ([3]),

   iii) overenia, že žiadny oprávnený žiadateľ neprijal financovanie z iných zdrojov v súvislosti s tými istými hektármi, ako sa uvádza v článku 1 ods. 1 písm. b),

b) kontrol na mieste v priestoroch žiadateľa.

Kontroly na mieste zahŕňajú aspoň 5 % celkovej požadovanej pomoci.

Článok 5

1. Výdavky v súvislosti s platbami podľa tohto nariadenia sa považujú za oprávnené na financovanie Úniou iba vtedy, ak boli tieto platby vyplatené príjemcom najneskôr do 30. septembra 2018.

2. Článok 5 ods. 2 delegovaného nariadenia (EÚ) č. 907/2014 sa neuplatňuje.

Článok 6

1. Dotknuté členské štáty Komisii najneskôr do 60 dní po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia oznámia opatrenia, ktoré sa majú prijať v súlade s článkom 4.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 608).

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 549).

([3]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 809/2014 zo 17. júla 2014, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 v súvislosti s integrovaným administratívnym a kontrolným systémom, opatreniami na rozvoj vidieka a krížovým plnením (Ú. v. EÚ L 227, 31.7.2014, s. 69).

2. Dotknuté členské štáty najneskôr 15 mesiacov po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia zašlú Komisii podrobnú správu o vykonávaní tohto nariadenia, v ktorej uvedú podrobnosti o vykonávaní prijatých opatrení a o vykonaných kontrolách v súlade s článkom 4.

3. Dotknuté členské štáty informujú Komisiu o zúčtovaní platieb.

Článok 7

Toto nariadenie nadobúda účinnosť siedmym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 23. januára 2018

Za Komisiu

predseda

Jean-Claude JUNCKER